

автори якого допустили, що Україна буде змушена поступитись територіями Росії, щоб завершити війну. Подібні висловлювання були й у Президента Франції та інших.

Тому, у світових політиків повинна бути єдність у тому, що постачання Україні важкої зброї – реактивних систем залпового вогню, танків, протикорабельної та іншої зброї – це найкраща інвестиція у збереження стабільності у світі та недопущення багатьох жорстких криз, які Росія ще планує чи вже спровокувала[1], а також санкції, це те, що може зупинити агресора. Виступаючи в Давосі, Президент України В. Зеленський наголосив: і Україні, і країнам Заходу сьогодні необхідна єдність і впевненість у собі.

Підсумовуючи зазначимо, що дипломатичні зусилля в умовах війни мають важливе значення. За три місяці Україна створила прецедент небаченого єднання демократичного світу навколо емоції справжнього захоплення українською сміливістю й навколо розуміння, що за свободу потрібно боротися і зміцнювати загальноєвропейську єдність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Промови та звернення Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/news/speeches>
2. Дипломатичний фронт України. 06.04.2022. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/politics/diplomaticnij-front-ukraini/>
3. Макуха М. Масштабна кампанія з депутатизації світу. Кулеба про дипломатичний фронт України. URL: <https://thepage.ua/ua/news/kuleba-pro-diplomaticnij-front-ukrayini-2-bereznya>

УДК 32.327.82

Кармазіна М. С.

доктор політичних наук, професор,

головний науковий співробітник

Інституту політичних і етнонаціональних досліджень

ім. І. Ф. Кураса НАН України

90 ДНІВ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ В УКРАЇНУ: ДИПЛОМАТИЧНІ ЗДОБУТКИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

24 травня минуло 90 днів російсько-української війни. Ці 90 днів були просякнуті зусиллями Президента України Володимира Зеленського і – ширше – української дипломатії, які спрямовувалися на розв'язання низки *найактуальніших* для Української держави (а, отже, і для наукового аналізу) проблем, породжених війною.

Завдання мого **дослідження** полягали в тому, щоб з'ясувати:

по-перше, які інструменти дипломатичного впливу використовувалися Президентом найперше;

по-друге, які проблеми України він піднімав перед лідерами світу;

по-третє, якими виявилися результати дипломатичних зусиль Володимира Зеленського.

Джерельну базу дослідження склали понад 160 виступів, промов, звернень, виголошених українським лідером за період 24 лютого - 24 травня та емпіричний матеріал (розміщених на сайті “ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ. Офіційне інтернет-представництво”).

Результати дослідження. Встановлено:

По-перше. А) Найпершим і широко використовуваним Президентом інструментом дипломатичного впливу були численні щоденні телефонні перемовини з лідерами західних держав та міжнародних організацій.

Б) У березні Президент розпочав активно спілкуватися у режимі онлайн з представниками політичної еліти цивілізованого світу. Так, перший виступ В. Зеленського перед зарубіжною аудиторією відбувся 8 березня, коли він виступив у парламенті Великої Британії. Другий виступ, що прозвучав у Сеймі Республіки Польща, відбувся за кілька днів – 11 березня. Тож саме ці дві країни (Велика Британія і Польща) стали «першою надією» українців у боротьбі з російськими окупантами, саме їм першим український очільник розповів про злочини Росії. А далі географія виступів Президента стрімко розширювалася: впродовж березня-квітня очільник нашої держави виголосив промови перед парламентарями та урядовцями країн Європи, Азії, Америки: у середині-кінці березня він звертався до «італійців та всіх європейців», «народу Швейцарії», «народів світу», учасників саміту «Групи семи», виступив у парламенті Канади, перед Конгресом США, у Бундестазі ФРН, у Кнесеті Ізраїлю, у Палаті депутатів Італії, у парламенті Японії, на спільному зібранні Сенату, Національних зборів Французької республіки та Ради міста Парижа, на саміті НАТО, у Риксдагу Швеції, на засіданні Європейської Ради, у Фолькетингу Данії, у Стортингу Норвегії, у парламентах Австралії, Нідерландів, Бельгії; у квітні – у парламенті Румунії, у Генеральних кортесах Іспанії, у парламентах Ірландії та Греції, у Палаті представників Кіпру, у парламенті Фінляндії, у Національній асамблеї Республіки Корея та парламенті Естонії, на засіданні Ради Безпеки ООН. У травні Президент промовляв у Народних зборах Албанії, до данського народу, на міжнародній донорській конференції високого рівня на підтримку України у Варшаві, народу Великої Британії, у Chathamhouse, в Альтингу Ісландії, на відеоконференції «Групи семи», у Національній раді Словаччини, перед студентами французьких університетів, університетською спільнотою США, на врученні нагороди The

Atlantic Council «За видатне лідерство» (лауреатом якої став український народ), на відкритті 75-го Каннського міжнародного кінофестивалю. Таким чином, Президент розширював не лише географію своїх виступів, але й цільові аудиторії – від політичних еліт до студентів, представників світового кінематографа тощо.

В) Важливої ваги у дипломатичній сфері набули приїзди до України (зокрема, на запрошення Президента) керівників зарубіжних урядів, міжнародних організацій. 15 березня першим Україну відвідав міністр закордонних справ Литви Г. Ландсбергіс, за ним – глави урядів Польщі, Чехії, Словаччини, а далі підтримку Україні своїм приїздом та практичними діями засвідчили: очільниця Європарламенту Р. Мецола, президент ПАРЄ Т. Кокс, президентка Єврокомісії У. фон дер Ляєн та віце президент Ж. Боррель, прем'єр-міністр Великої Британії Б. Джонсон, держсекретар США Е. Блінкен та інші).

Г) Окремим інструментом дипломатії стали переговори України і Росії (відбулося три раунди, «стамбульська» зустріч), які, як зазначив 17 травня радник глави Офісу Президента М. Подоляк, нині припинені.

Д) Спілкування онлайн з елітою Заходу, публікації в зарубіжних засобах масової інформації (представників української влади, послів тощо).

По-друге. У ході аналізу президентських промов мною було виокремлено, як основні, 10 проблем, до яких В. Зеленський вимагав уваги цивілізованого світу: воєнні злочини Росії, злочини проти миру, людяності, злочин геноциду українців; необхідність військової допомоги від Заходу; важливість гуманітарної підтримки українців, які борються; прийняття українських біженців; створення міжнародних юридичних механізмів притягнення Росії до відповідальності після війни; покарання Путіна та всіх російських злочинців; стягнення з Росії контрибуції, репарацій; допомога у відбудові України після війни; сприяння у поверненні депортованих у Росію чи викрадених українців і, зокрема, повернення незаконно усиновлених дітей з України; вступ України до ЄС та НАТО та виключення Росії з міжнародних організацій та об'єднань.

По-третьє. Основними результатами дипломатичних зусиль Президента України стали: фінансова та збройна підтримка України західними партнерами; програма ленд-лізу, надана США; створення антипутінської коаліції; гуманітарна підтримка українців на окупованих територіях та тих, які стали внутрішньо переміщеними особами чи біженцями; ізоляція Росії (економічна та політична); прискорення саморуйнування Російської Федерації та занепаду тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. “ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ. Офіційне інтернет-представництво”. URL: www.president.gov.ua